

وَاللّٰهُمَّ اِنِّىْ مِنْ يَسْأَلُ اِلَى

مذہب سبیل الرشاد

133

مؤا لہ شہیدی من یشاء الی صراط المستقیم
صاحب و مدیر مسئول اشرف ادیب
آبنمون اهدکم سبیل الرشاد
۲۸ مایس ۱۳۳۷ جلد ۱۹

Kapağın Orjinal Halidir.

آدمی پیدایشه کبریا
بش خرمی کونیه

مکتوبی کونیه
وادی اولی و آیه
سره نوسری
پولوسی لادند

عالم اجیه
اولا ترک
پولوسی و
اولور

پولوسی و
دائر اولی و
پولوسی و اولور

آدمی کونیه

صاحب و
شرف ادیب

پولوسی و
عبد کف

و آدمی کونیه

۱۹

۲۸

۱۳۳۷

۲۰

۲۸۲

مدارس علمیه امتحانلری حقندہ تعلیماتہ

مادہ ۱ — ہر سنیہ صنف امتحانلری اجرا ایدیلہ جکندن قرصہ امتحانلری ملغادر .

مادہ ۲ — امتحانلرہ عمومیتہ جزیراندہ ، یالکنز بلاد خارندہ مایسدہ باشلانیر .

مادہ ۳ — عربی العبارة اولان درسلر ایچون تام نومرہ یکر میدرہ دیگر درسلر ایچون اولندر . ترفیع صنف ایچون عربی العبارة اولان درسلردن سکزدن ، دیگرندن درندن دون ولماقی شرطیلہ اس میزان تام نومرولر یکوننک تصفندن برفضلہ سیدر .

مادہ ۴ — ایکی درسدن حد اصغریدن دون نومرو اولانلر اکال امتحاننہ تابع طوطولور ، اوچ درسدن دون اولانلر صنفندہ ابقا ایدیلیر .

مادہ ۵ — متسابا ایکی سنہ ترفیع صنف ایدمہ یئرلر قیدی ترقین ایدیلیر .

مادہ ۶ — بر سنہ درسیہ ظرفدہ اوچ ماه در مسزلکی کوریلن طلبہ صنفندہ ابقا ایدیلیر .

مادہ ۷ — بر مئذرتہ مبنی امتحانہ کبرہ مئین طلبہ صنفندہ ابقا ایدیلیر سہدہ ایکنجی سنہ امتحانہ داخل اولدینی حالده صنفندہ قائلقلہ قیدی ترقین ایدیلر . بلامئذرتہ امتحانہ داخل اولمایان سنہ درسیہ ظرفندہ اوچ ماه در امسز اغندن ناشی ابقا ایدیلن ایکنجی سنہ دخی قائلقلہ قیدی ترقین ایدیلیر .

مادہ ۸ — قسم اول امتحانلری محلی الک بویوک مذکیه و عسکریه مأموریلرلہ قاضی وانجمن علمیدن متشکل بر هیئتک انتخاب ایدمہ جکی اوچ و هر فک مدرسہ داخل اولهرق درت ذاندن مرکب بر هیئت علمیه و قسم ثنی امتحانلری ده فقرہ اولادہ کی ذواتلہ برابر مدافئہ مایہ وکاتشدن کہ ندریلہ جک بر کہ جماعش ذاندن متشکل بر هیئت ممیزه طرفندن اجرا ایدیلیر .

تأجیل قانوننک طلبہ یه طائد عوادی

۱ — بالعموم مکاتب عالیہ وتالیہ وتالی درجہ در زراعت واورمان مکتبلرلہ رسمی دارالمعلمین ودارالخلافه العالیہ طلبہ لری ، ائمہ مدارس مداومیننک خدمت فہلیہ سی اکال تحصیللرینه قدر تأجیل اولور . اکال تحصیلدن صوکرہ خدمت مقصودہ سی ایضا ایتہ یئرلر تعیین اولنہ جقلری معلملر کارلہ حائر استنا مأموریتلری نظر عتبارہ آلتیز . مدارس علمیه مداوملری احتیاط صنفنہ نقل ایتزدن بر سنہ اول خدمت مقصودہ سی بعدالایفا تحصیللرینه دوام ایتک اوزرہ تأجیل اولنورلر .

۲ — بالعموم مکاتب رسمیه ایله معارف وکالتنجه مصدق مکاتب خصوصیه نیک مدیر و معلملریلہ تدریسات ابتدایہ مقتضای وائمه مدرسہ لری ودارالخلافه العالیہ مدیر ، مفتش و مدرس لری و مدارس علمیه مدرس لری

مأموریتلرینک دایمی مدتیجہ بو سفر براسکده صوکر مرتبانه داخل ایدلک اوزرہ تأجیل اولنورلر .

۶ — الیوم سلاح آلتندہ بولوب ده اشبو قانونده مصرح مساعداندن استفادہ ایدمہ ییلہ جک اولانلر سلاک مأموریتلرینه عودت ایتک شرطیلہ ترخیص اولنورلر .

محاکم مشغولہ ده یونان مظالمی

سکز آیدن اضلہ بالیکسریده یونانلیلر آئندہ اسیر و موقوف قالدقندن صکرہ کچلرہ قرار آقمریہ کان قرصی مبعوث محترمی ابراهیم جودت بک کچن کچن اداره خانہ منری زیارت ایتیلیر . کندیلریلہ اوزون اوزادی یه قوشدق . ابراهیم بک یونان مظالم وشنایفی آکلانقلہ بتیرمییور . کوروشدکلر منک زبدہ سی مسلمانلرک انظار اقتباهنه عرض ایدیوروز . دشمن اسارتی آلتندہ بولونار مسلمانلر قارداشلر منک نه حالده بولونقلری کورمیلده اونلری قدورتارمق ایچون بوتون مسلمانلر حرکتہ کلیدر .

اسارت و موقوفیت :

ابراهم بک الا اسارت و موقوفیتک صفحاتی حقندہ شوا یضاحاتی و بر دیر :

— بیلیر سکز که از میرک فاجئہ اشغالی متعاقب مملکت مزده برمدافعه تشکیلاتی باشلامشدی . بونشکیلات صرف خلقتک ایمانی سایه سندہ تام اودن درت آی یونانلیلرہ قارشى مقاومت ایتدی . هر کس کرک مالا ، کرک بدنا امکالک صوکر مرتبه سنہ قدر دین و وطن اوضرنده چالیشدی . فقط بالتیجه مغلوب اولدیفمز ایچین کوزہ زمکلتلر سزه وداعه باشلادق . ایشته بالیکسری ده بوسورتله ۳ حزران ۳۳۶ تاریخندہ یونانلیلر طرفندن اشغال ایدیلدی . بن رجعت اثناسندہ قافله مهاجرینک صوکنده اولارق صوصفر لیغہ دوغرو کلیوردم . اطرافک جرکس چتہ سی طرفدن چوریلدیکنی کوردم . چتہ فی اسیر ایدمہ رک آرقامزدن ایلریلہ مکده اولان دوشمان سوارتی مفرزه سنہ تسلیم ایتدی .

— جرکس لک حقکیزده برخصومتی واردی اقدیم ؟

— خاییر ، جرکس لک هپسی حقندہ خصومت اسناد ایدمہ . باکا باشلیجه خصم اولانلر (آنزاوور) ک دوکونقیلری ایدی . چونکه آنزاوورک لواضر اوزرینه وقوع بولان حرکتلرندن برنده بنده تعقیب وتنکیل قوتلری آره سندہ بولونمش ، بالخاصه معصوم تورکلرک آلتدن آلدقلى حیوانات و اشبابی استرد ادمه مأمور اولمشدم . اووقدن بریدر که عاصی دوکونقیلری بندہ کزه قارشى شدتلی برغیظ بسله یورلردی . بوندن باشقه ملی مدافعه عمللرینی آتالار آره سندہ عاجز یکنزده بولونقمده

اوله یسندن بومدانه بی بوغنی ایسترن آتراودورچورک شیخیم حقیق
 رخصه منلری بو قلمدن بیک طبعی اولوق لازیمی
 — بیان بویورلان جنه هانکی جت ایدی ؟
 — حیدرلی نوری جنسی . بو آتراودورک ائک معنی ادمار بولور .
 — بو جنه سزی نه . یونانیلرله تسلیم ایدی ؟

— آتراودورچورک الحاحه رجعت ایشاندیر یونانیلرک ایشاندیرلی
 اولوق احرای ملت ایدینورلردی . یونان والی مهاجرین قافله لری ،
 مصوم و بی کناه بر جوق زوالی دیندارلار سزی ده بولورده سوبدیلر .
 — یونانیلر ذات البکره نه کی معاملده بولوندی ؟
 — بونی تخمین ایتک مشکلی دکدر ، ظن ایدره . دیکر
 آیتده دوشورجه بالیکسری کونورور . یونان تومانی دانه نده
 کونورجه آج ، سوسوز براقندقدن ، اشکنج لر ایدقدن ، زریزنده
 قوریلر . اوراده مر آجه بوشله اجرای تعبدات ایدیلر .

مسائلری توفیق و امان
 — ذات البکره کی دیگر موقوفلرده وارمن ایدی ؟

— واردی . بالیکسری علماسندن دارالخلافه مدیر سمن مدیری
 باجمعلی زاده خلیل فوزی ایدی ایله حسنل اشیر افزون نوری
 ایدی . غله برلکده موقوف ایدیر واونلرده — که ایکسری ده آتیم .
 بصره ایشاندیر محترم آدمیلرد — طبی تعبدیه مروض بولورلردی .
 — قالمیلرک مسلمانلر آرمشده توفیق ایتدیکی ذوات بولردن
 عبارت بولر ؟

— گزیم ! نرکوا عبرت مؤثره اوماق اوزره شیخی مملکتیمز
 ایچنده ایدام ایتک فکرله آتقونلشدق . دیگر بر جوق حینل
 قلدوشدیمز وار ، که بونلر ازمیره و آتیه سوق ایدیلر . بعض
 قلدوشدیمزده قصبه خارچرند جانوارچه کسبه لری حیدرلی
 اورمان قلدیرلیدی . یونانیلرک آتراودورک هدفی منورله اغتیار .
 قاقلی ، شون ، بر آت زونه مالک اولان کیم وارسه هیسنی بر دوسیه
 ایل ایجا ایتیلر و حالده ایدیورلر . بالیکسریده بالخاصه
 (۲۷) قلدوشمیز بوکون بولومه محکوم بر حالده در . زوالیلر دائمی
 نظارت آلتیده بولونیورلر . بو محترم ذوات مملکتک ائک زکیکن آدمه لری
 ایدی . بوکون اهرند ، آوجلرند برشی جراقیلما دینی ایچین مادنا
 نسل ایدمچک درکله کلشردر .

مقدساته و قادیلرله مجاور
 — یونانیلر مقدساته و قادیلرله مجاور ایدیورلری ؟

— سورمايه حاجت می وار ؟ زمان اولور بورد که مؤذللر منارلرده
 آخان او قونه میور . بالیقار یارک قوروشور بیه تپید ایدیلور . قادیلرله
 پایلان مجاورلرک درجه سنی آکلامق ایچین سزه بالیکز بر مثال مرض

ایدهم : یونانیلر (هیچ) ایشاندیر بر اسلام قادیلی جبرا اولدن
 آلاق قوماندانلق داورنه کونورمشلر ، مسلمانلرک شدید مجالریته
 رخا و قادیلی زورله قصر ایتدیرمشلردر . قادیلرله قوق بولان
 لرشلر یوزدن بر قاج اسلام کندی یونان ضابطلرله قورلر . ن
 بعضیلری هتا ایدورمش فقط ذواللدرده در حال اعدام ایدلشردر .
 قادیلرک سوقایده کزملری ، حتی قومش و اولرته کدوب
 کلری ممکن دکدر . چونکه در حال بالیقار یارک تعرضه دوجار
 اولویورلر . هه کونلرده بالیلا بوقیل تجاوزات بویولری نوری بره ک

اسلام مؤسسه لرین بالما و تخریب
 — مکتب نه حالده ؟

— مکتب نامه رشنی قالماشدر ، هیسنی یونانیلر ط قندن
 سوبلدقدن سوزا قالماشدر . لیلی دارالمعلمین ، سلطان مکتب رتده کی
 بیکرجه لبرالق آلات و لوازم قیه و تدریسجه آتیه نقل ایدلیدی .
 یونانیلر بالکر مکتبلری دکل ، بونون مؤسسات رسیده ومله سزی ده
 سوعشلر ، مملکتیمزدن و غونلر طولومی اشیا ایتیرمشلردر . بولورده
 تلفراف و نامو تللری قالماشدر ، هیسنی آتیه طاقشیمشدر . بولردن
 صرف نظر کون بر جوق اولورده کی خالی ، کلیم و سندانله کی اشیا
 ییله بر اقلماشدر . مملکتده بالخاصه حیوانات نامه رشنی قالماشدر .
دکل و دوا مکتبلرک وضعیت

— سوال کیزه جواب بوسمزدن اول سیزه وطنداشلریمز حقیقه
 اولجی مسلمانلرک تاسیل مینی و انسانی معاملهدر بولوندتلری عرش
 ایدهم : وامن داخلندمروم ارمیلرک مقداری یوزده بش ایشاندیر .
 مسلمانلر هر نقطه نظر دن جا کدر . قالمقان حریتدن ، همومی مجاوردن
 طونو کزده از مبرک وحی مملکتیمزک اشفاق قدر خرسیتانلرک بر جوق
 قسالق لریته مروض قادیلرله حالده قلمزنده هیچ ر مقابلده
 بولونماشدی . شمعی یقادر لوازمده تک بر رومک برونی قاناماشدی .
 تک بر رومدن اعانه و سائر نامه رشنی الاماشدی . حال بوک مملکتیمز
 اشغال ایدیلر ایدلر ملعونلر سلاسلرله ، بیجانلرله مسلمانلری قتل
 عام یاغنه قاقشیمشلر ، برکت و بر سین که قورقورلندن بوکا موفق
 اولاماشلردر . ارمیلرک ایدینی قالیقلر ایدها رذیلا و ملعونانه در .
 — خرسیتالردن یونان اردوسته کیمن واری ؟

— طبیی دکل ؛ فقط ایلک (این اوکی) ظفرندن سوکرا بر
 قسسی هودت ایدی . شیمدی مملکتده بیه طور مایه جسامت
 ایدمه میورلر ، قورقورلر .
این اوکی ظفرینک نامیری

— این اوکی مجاریانی بالیکسریده تاسیل تللی ایدیلیدی ؟
 — اشغال زمانندن بری هر کون ، هر ساعت ، هر دقیقه ذاتا

واژ کجہ مدیلر! باغیقلری و آناتولی به قارشی اولان سر بوطیلری مادتا ایلیکرینه
ایشله مشدر! . . .

عمر فوزی صولک زمانلرده ایشدیکیم، کوره باندیرماده ده پاچاوراسنی
یاشا آتا قندهدر. هر نه دن باشقه (بالیکسری) ناندیسه و کیلی مملکت مزده
دیگر بر پاچا را داما انتشار ایدیور. بونک (وسی) صندیرغلی
خلوصی) اسمده برمان ایدر. آلدینی بر روم قاریشک عشووه بازلی
قارشیدنه تنصر ایدن بو رزیدده بالیکسری. دیکیش طوتدیرامایارق
ایزمیره قاچمشدی. اونک وظیفه سی درعهده ایدن (امین ودا)
اسمه بر خان حالا او پاچاوارای چیقماقده ایسهده، اسکینی
کی بونک ملت مجلسنه و آناسولو حکمته آتوب ط. نامامقد در،
حتی آناتولو خبرلری (تبشیرات) سرلوحه سی آلتده یازمنده در،
یونانیله طرفدار اولان دها بو کی مسلمانلار وارمدر؟
قطعیاً . . . بو کیلرک صایسی محدوددر. نهایت اون کیشی پی
تجاوز ایتیز اولجه ملی حرکاتک علمهداری کوزو کور بعض اشخاص
بیله بوگون آناتولیو ط قاریمز اولمشدر.

مسلمان ماللری یفا و غضب:

— بالیکسریده تهجیر و قتل دعوالری ده وارمی؟
— بالیکسریده تهجیر و قتل وقوع بولماشدر. فقط بوکار غمنا
بو نام آلتده بر چوق دعولر و کیفی حکمر وقوع بواقدهدر.
متصرف (جووت) بر ارمیدر. زیاده ارمی غیرتی کدهن بر
ناموسسزد. مرقوم مسلمانلرک اجدادن موروث ماللری بیله
شاهدسز، دیسز، محاکمه سز ارمیدر. تسلم ایتکدهدر.

اردوسره انتظار:

— مسلمانلرک بورا حقندکی فکرلری ناصیلدر؟
— فوق لمانده امید و روانه انتظار کارانهدر. آق صاحبی قادیلریمز
هر کیجه ارد. مزک مظفرینی ایچین (ختم شریف) لر ایندیور، دغار
ایدیور. مینی مینی چو چو قلیمزی بیله مظفریتیزی لسان معصومیتله
اللهدن ایسته یولر.

— قرا ناصیل موفق اولدیکیز و هانکی طریق اختیار بویور دیکیز؟
— فرار ایچین چویدن حاضر لانیور، موفق اولامایوردم.
بر کوفی یادیغمز پک آبی ترتیبات سایه سنده له الحمد قصبه دن چیقمايه
وتبدیل قیافتله طاعلردن یورویدرک (طورسون بک = بلاط) قضاسنه
قادر کلمیه مومق اولدم. اوراده ایلک عثمانلی سانجیغی کورو نجه
در حال ادیدم، اویدم، اونی سوینچی کوز یاشلرمله ایصالتم.
بو بونک ملت مجلسی:

— بو بونک ملت مجلسی ناصیل بولدیکنز؟

— شرقده، غربده و جنوبده دوشمانلره قاهر ضربلر ایندیورمه یه
موفق اولان تهران اردوسری بو حال تکمله ایصال و بو اوغورده

قهرمان اردوسرک ورودینه دعا وانتظار ایدن مسلمانلر بر محاربه لری
پک بونک بر علاقه ایله تعقیب ایدیورلردی. یونانلیرک هیچ بر تبلیغه
اینانما بولردی. مظفریتیز تماماً تحقق ایتدکنر صولک آرتیق هیچ
بر مسلمان سرورنی کیزله یه می. اوفاق، تفک تظاهراتده بیله
بولوندی. فقط یونانلار و برلی خریستیانلر خوف، هیجانلر کندیلری
قورنارلر و حالده قورنارلر ایدورلر. بر کیجه آراسیرمادیلر کی-
یونانلر قصه جوارنده طوب، مترالیوز و تفک آتایه باشلامشادی.
هر خریستیان حیاتی قورنارمق ایچین قاچایه حاضر لانیوردی.
جسور (!) و طنداشدیرده (!) مدھش. هیجان حسن. لونو بوردی.
ایرته یی نونی ایشدک، که طویلرینک بولیدیعی، مقمه دوعرو کویا
بر تودک مفرزمسی هجوم یامش، بونلره مدافعه ایدیورلر ایش ۱۱
حال بوکه هجوم ایدن تودک مفرزمسی دکل، قصبه حیوانانندن بر قاچ
صیغیردر! . . . باقار یکیز که خریستیانلر اوبک اولک اولمشلر، قاچیلر.
سببی صوراسه کنز «تودک اردوسی کلور» دیرلر!

مسلمانلرک متانت و امیدی:

— مسلمانلرک متانتی، امیدی ناصیلدر؟

— مسلمانلر صولک درجه متین و امید واردلر. ایشلی تمقیب
ایدن زمانلرده و نالیدر اهل بدن - کویا نندیلرندن راضی اولدقیرینه
و التحاق ایتدکیرینه دائر مضبطه و امضا طب استکلری حالده،
هیچ بر ساسا بونی قبول ایتهمش، یونانلیرک حاضر لادینی بو
مضبطه لری کندی صور اتینه جاریمشدر. بمشلهده ایمانی خلقمزی
نه سونکو، نه نفی، تبعید، نه اشکنجه، نه ده تولوم . . . خلاصه
هیچ رشی قور و نالماشدر.

— ذلک، که بالیکسری بویله بر مضبطه ویرمه دی؟

— آیتنه. بالیکز بالیکسری دکل، بوتون ملحقانی ده عینی صورت
وعینی متانله حر ت ایتمشدر.

یونانک واسطه ملعتلری:

— بالیکسریده یونانلیر حسابنه چیقان غزته وارمیدر؟
— مع الأسف واردی. ایستانبولدن آنکلیز طرفدارلری طرفدن
کونده ریلش (عمر فوزی) اسمدهر ناموسسز کوزمل مملکت مزده
ارشاد نامی آلتده بر پاچا را نشرینه باشلامشدی. خلق طرفدن
(افساد) دیبه تلفظ و تالی ایدیلن بو غزته یی تحریرات میری (سلمان
نجبی) ایله متصرف (جووت) هر کویه جبراً بونه قیدایتدیرمندی.
فقط مسلمانلرک آلدینی پک مردانه و باردانه وضیقتلر قارشیمنده
عمر فوزی بریش یاپامایاغنی دیکیش طوتدیرامایاغنی آکلادینی ایچین
بر مدت سرکرا مطبعه سی باندیرمایه نقل ایتمشدر. مرقوم اوراده
چهار دینی بر پاچا دراده شو فرملری یا بیور:

«بالیکسری و بالیکسریلر حالا عبرتین اولامادیلر، حالاً آنکی قبادا بیلقلرندن

فدا کار لیقل ابراز بویوران مجلسك مساعیدی جداً شایان بحیل بولدم.
تورکیانك و حتی بوتون اسلام عالمك یكانه استنادگاه مادیسی بوجلسدر.
جناب حقندن نمی ایدرم، که مجلسمز شیمدی به قادر اولدینی کی
ینه تالی و فرعی ایشارله اشتغالان زیاده مظلوم و مشغول مملکتتمزك
بر آن اول استخلاص و دوشمانلرك سرعتله دیکزه دو کوله سینه چالیشیر،
مدافعه ملیه اوضرنده هیچ برفدا کارلقدن چیکتمز. اشغال آلتند بولونان
یرلی اهلینك بوتون امید وانتظارلری بوراده در. مجلسك چیقاردینی
قانونلر ممالك مشغوله بيله اهالی آراسنده مطاعدر. مثلاً: یونانلیرك
بالیکسریده بر چوق میخاه آجارینه رغماً خلق دولره قطعاً رغبت
وانتفات کوسترمه مش، حتی اوتندن بری عشرتله مألوف اولانلر
توبه ایدرک ایچکی پی بیراقشدر، بولرک بو عزمتنه سبب: بویوک
ملت مجلسك لشیر ایتدیکی قانوندر. هر کس دییور که:

— بویوک ملت مجلسی مادام که ایچکی پی یاساق ایتدی. بوکا مخالفت
خیانتدن باشقه بر شی دکلدر!

خلاصه: مجلسه قارشى هر کس درین بر حرمت و محبت حق
ایله منحس درو کیجه کوندوز موقیاتنه دعاچی در.

وضعیت اقتصادی:

— وضعیت اقتصادی ناصیلدر؟

— پک آلیدر. یونانلیر دمین عرض ایتدیکم کی مملکتك
بوتون اقتصادیاتى قوروشمشدر. ذخیره نامنه، حیوان نامنه، اشیا
واستحصالات نامنه نه بولدیله هیسبی یونانستانه کورتورمشلردر.
مغازله، دکانلره تجاوزلره بولونمشلر، وضع یه صورتیله، پک دون
یدلی رخ تطبیق صورتیله اسلام تجارتی ده افلاسه سوروکله مشلردر.
بالیکسری وملحقاننده بو کون وضعیت اقتصادی پک قورقونج بر
صفحه ده در. بوکا مقابل یرلی روم وأرمینارله یونانلیر دهشتلی
صورنده زنکین اولمشلردر. چونکه: حقارنده آک مساعد سهولتلر
کوستریلکدر. بو کون بر مسلمان ایچین تره نه و آرابا ایله خارجه
اشیا نقلی امکانی یوقدر. فقط بوکا مقابل خریستیانلر بوتون واغونلری
ودیکر وسائط نقلیه یی هب کندی منفعتلرینه حصر و تخصیص
ایتمشدر. مملکتك بوضعیت آلمه دندن بالطبع در اثر حکومت ده
مثیر اولمشدر: اشغال زمانندن بری. که اون آی اولمشدر — بر
چوق حیرلده، أمورین، و معیینه بر پارا معاش و بریله مشدر.

زاواللی مملکتلریمیزی بالطبع بر آن اول استخلاصه چالیشیورز.
چونکه: ارادن بر مدت داها کجه جک اولورسه سهوکیلی ممالك
مشغوله مزى انساندن، حیواندن، عمراندن و هرشیدن خالی، مجرد، خراب
قورو طور اقلردن عبارت اولارق بولاچمز. مملکتلریمزده یاپیلان
بونجه فجائشه و اقتصادی تضییقاته رغماً له الحدت هنوز بوتون مشعلریمز

قوزومش دکلدر. برسه، قره سی، صاروخان، ایزیر، آبدین،
آطنه... کی منقول و زنکین مملکتلریمز بو کون نه قادر خراب
اولورسه اولسونلر — آمین اولوکز که — بولار آلیمزده بولونان بر
چوق ولایتلریمز نظر آ بزم داها چوق قیمتی خزینه لریمز در.

— ادخالات ناصیل، اندم؟

— ها، بونی عرض ایدیم: مثلاً بالیکسریده مسلمانلر اخیراجاندن
محروم قالدقلری ایچین ادخالته ده و داع ایتشلردر. مسلمان پارلرینك
ممکن اولدغی قادر خارجه چیقماسانه بوتون اهمیتله چالیشیلماقده در،
غصب ایدیلن نفود و سائره بالطبع مستلذدر. یونانلارک در اخی
فیاتی محافظه و معطوف اعیارینه رغماً، در اخیلر مبدانده مسقار اولمقدن
باشقه، بر شیته یارامایور. هله کویولر یونان یارایک یوزینه بيله باقما یور.
جزالر، حبسار، حق تبعیدلر کویولریمز بو عین ملزندن نهایت یونانلیر و
خریستیانلر کویولردن آلاخی اشیا مقابله بزم اور او قنده مزى و بر مایه
مجبور قالمشدر. (در اخی) نک رواجی بالیکز نصبلرده کی اسلام تجارتلرینه
خریستیانلر آرسند کی معاملانه منحصر در. هیچ بر مسلمان یوقدر، که
خریستیاندن آلیش و یریش ایدرکن در اخیدن باشقه پارا ویرسین.
کذا هیچ بر خریستیان یوقدر، که ینه در اخیدن باشقه پارای آلندن
چیقارماق ایسته سین. ایسته بو صورتله مملکتده قالان در اخیلر
— بر ترتیب داخلنده — محدود کیسه بلرده طویلا نیر و عیناً و کاملاً
ایزمیره کونده ریلیر، مقابله — آنجا ق آلدی در اخیلره عادل و لایق
شرطیله — اشیا کتیریلیر!... مسلمانلرک بو اقباه اقتصادی شایان
شکراندر. و زده ده آی حقنده پک سا غلام امیدلر یاشامقده در.

— زینت اشیا سلك منع ادخالی قانونی ناصیل بولدیگز؟

— بوکا بن بوتون موجودیتله طرفدارم. اساساً بالیکسری
و ملحقاننده کی اشیا اقتصادی ده قسماً بو قانونك اوج آیدن بری
بورالرده تطبیق ایدیلکده اولدینی خبرینك مملکتك واصل اولماسی
ایله ماشلامشدر.

— حکومت اموال امیرییه تحصیلاته موفق اولاییلورمی؟

— خاییر. چونکه: مال صندوقلنده، دیکر رسمی و ملی مؤسسه بلرده
بولونان بوتون پارلرک آشیریلدینی ایشیدیلدی. اهالی، بره جکاری
پارلرکده بو طایفه، اوضر یا حق آکلادی، یونان حسابنه طبعی پارا
ویرمک ایسته مادی و حالاده ایسته یور قصبه بلرده بیک مشکلات ایله
قسماً تحصیلات یاپیلا بیلور و تحصیلات منصرفك، تحریرات مدیرینك
و امثالی اركالک (۱) معاشلرینه ویریلور! فقط کویبلرده تحصیلاته
امکان یوقدر. اساساً کویولریمز پک خراب بر وضعیته در. برده
ویره جکلری پارانك یونانلیر و غیر مشروع بر حکومت عائد اولاجغی
کویولمز تماماً ادراک ایتمشدر. سزه بر حقیقت عرض ایدیم:
(طورسون پک) قضای استخلاص ایدیلن بر یازچه مشدر. بو قضایه

بحث ایند معاصر عثمانی مؤلفاری ، اقوام نصرانیہ ک حقوق بین المللہ مقابل ، اقوام اسلامیہ حقوق بین المللی آراشدروب تنظیم وتدوین ایتہ مشلردر .

عثمانی تورکچہ سیلہ حقوق بین الدولدن باحث اوله رق ایلمک انتشار ایدن اثر ، غالباً رفعت بکک « حقوق عمومیہ » عنوانی کتابیدر . ۱۲۸۵ سنه سی پاریسده ماش باصمه سیلہ طبع ایدیش اولان بوقمئدار کتابک اوستنده متواضعانه « ترجمہ رفعت » دییه یازیش بسده ، پرادیہ فودره (Pradier - Fodéré) ن مترجم اصل « کتابک ہر فصلنہ مواد محتویہ نک خلاصہ احکامی مصدق اولمق ا زده برر آیت محکمہ » و کتابک ابتدائہ « علی العموم حقوق اساس و ماہیتہ دائر ترتیب ایدیش بر لایحہ » بالذات رفعت بک طرفدن یازیہ ق علاوہ اولونمشدر . - اشہو لایحہ دمکی مطالعاتدن بک صریح بر صورتہ آکلاشیلیرک کانی پاشزادہ سعادتلو رفعت بک اقدی ، اصل کتابی عیناً لسانمزہ نقل ایلمک آکثفا ایہرک ، ترجمہ سندن بعض ثمرات اجتماعیہ و نتائج عملیہ سیاسیہ بکلمہ مشدر ، اشار الیہک مقصدی ، شرع شریفہ مغایر اولمادیفی ادعایتدیکی اور و با حقوق عمومیہ سنک عثمانی هیئت اجتماعیہ سنچہ قبول ایدیلہ سنہ و عثمانی تشکیلات سیاسیہ سنک او حقوق دائرہ سنندہ اسلاح و تنظیم اولونمشہ دلالت در [۱] ، ذاتاً معاصری اولان تنظیماتیلرک جملہ سی بوظایہ تعقیب ایدرلردی . بناء علیہ باثریدہ منابع شرعہ دن خصوصی بر اسلام حقوق بین الدولک استخراج و تنظیمی قابل اولوب اولمادیفی مسألہ سی تدقیقہ بالطبع لزوم کورمہ مشدر .

صدر اسبق ابراہیم حق پشا مرحوم ، « مدخل حقوق بین الدول » عنوانی اثرینک مقدمہ سده ، عاسکتتمزده حقوق بین الدولہ متعلق انتشار ایتش اثرلری صابر کن ، رفعت بکک کتابیدن سوکرہ بارون اشاعتنا اوطوقارک « حقوق ملل » نام اثرینی ذکر ایدیور . بر اجنبی طرفدن یازیش بو اثر ، مظلور طاجرانہم اولما مشدر . دہا سوکرہ لری میدار انتشارہ چیقان و قالور (Calvo =) نک Le Droit

[۱] « کتابک ہر فصلنہ مواد محتویہ سنک خلاصہ احکامی مصدق اولمق اوزرہ بر آیت محکمہ ایلمہ تأیید و یردم . بوندن مرادم عصر آرسطودن قرآنہ نک انقلاب اعظمی زمانہ کلنجہ یہ قدر دستبرد عقول ایلمہ سرار خانہ خفادن میدان ظہورہ کلان قواعد ازلیہ حق و معدنک شرع قدیم و قرآن کریم ایلمہ مؤید ولدیفی کورستوب دین مبین احمدینک بعض جہلانک ادعاسی و جملہ حاشا مانع ترقی اولمادیفی بووسیلہ ایلمہ دخی میدانہ قویمق و بونجہ اعصارک حاصل تجاربی اولوب ہر جمعیت بشرک خصوصیلہ زمانمزدہ شرط اعظم بقاسی اولان قواعد مشروحہ نک دول اسلامیہ دخی اذہانہ ایوجہ برلشہرک خلاصانہ قبول و اجراسنہ لزوم کورینہ بک زمان ایچون شہمدیدن بالکثر بر نقطہ استناد حاضر بقدر . . (صفحہ : ۱۰ ، ۱۲)

آون بش ، یکریمی ساعت مسافہ یہ قادر اوزاق و بوکون یونان اشغالی آلتندہ بولونان حیثی کویولورمنز عادتاً خرسزاق ایدر کیبی اموال آمیریلربی (طورسون بک) تحصیلدارلرینہ تسلیم ایدیور و مقابلندہ مقبوض آیورلر اساساً او کویلرک تحصیلدارلردی دہ طورسون بکک التحاق ایتشد . . .

مسلمان قوملرک حقوق بین المللہ دائر

تورکیہ بیوک ملت مجلسی دولتہ افغانستان دولتک مناسبات کیاسیہ . [۲] بہ کرشمہ سی ویلہ حسنہ سیلہ

فرون اولدہ اک مکمل منظومہ حقوقیہ رومالیر ابداع ایتدکری کی ، فرون وسطی نک اک مکمل منظومہ حقوقیہ سی دہ مسلمانلر تأسیس ایلمہ مشلردر . روما حقوق ، اقوام خرسنیانیہ نک قوانین محررہ سنہ حالا اک فیضی بر منبدر ، شریعت اسلامیہ ، ایوم اقوام مسلمہ نک اکثر مناسبات حقوقیہ سی تنظیم ایتکندہ درہ اوروپالی خرسنیانلر ، روما قوانینی جرمن حرف و طادتلرہ مزج و حیثیت تولید ایتدیکی احتیاجلری تطہین ضمتندہ زمانک تبدیلیہ احکامک تئیری اساسی بالنقل تطبیق ایدرک ، بو کولک اوروپا حقونی احداث و بوکا بیستند قوانینی وضع و تدوین ایتشددر .

اوروپا اقوامک منظومہ حقوقیہ سنندہ حقوق ، بر طاقم اتسامہ آیرلشددر ، و بوقسملردن بریسی ، بین الدول مناسباتدہ حقوق و وظائف متقابلہ ی تعیین ایدن قواعدک مجموعیدر ، بوشعبہ حقوقک اسی عثمانی تورکچہ سنہ حقوق بین الملل ، حقوق بین الدول ، یاخود حقوق دول آمیریلریلہ ترجمہ اولونمشدر .

شریعت اسلامیہ ، حقوقی دیگر بر نقطہ نظرہ کورہ تقسیم ایتش اولدیغیدن ، شریعتک اقسامی آرہ سنندہ حقوق بین الدول عنوانی بر شعبہ حقوقہ تصادف اولوغاز . بونکله برابر ، حقوق بین الدولہ عائدہ مسائلی شریعتک نظر دقتہ آوب حل ایتک مجبوریتندہ قلمش اولدینی جای تردد اولماز : جہانک بر قسم مهمفی شامل اولوب ، خیلی بوکسک سویبده خصصہ سی بر مذہبیت تأسیس ایتش و فملاً مستقل برقچ دولتہ آیرلش اولان عالم اسلامدہ ، کرک مسلمان دولتلرک کندی آرہ لرندہ ، کرکسہ مسلمان دولتلرلہ غیر مسلم دولتلرک مناسباتدہ حقوق و وظائف متقابلہ ی تعیین ایدن بر طاقم قواعدک وجود بولماہ سی ممکنیدر ؟ مع مافہ ، اوروپا علوم و معارفندن استعارہ طریقیہ حقوقندن

* [(کیاسیہ) : قرآنہ وزنندہ ذکا و فطانت مناسنہ درکہ حق و بلاہت مقابلیدر . عقل ورشد و فطانتدہ بر آدمہ غالب اواق مناسنہ در . بنہ بواسادن (الکیس) : جید وزنندہ ظریف وزیرک آدمہ دشور . (التکیس) : تفعل وزنندہ ذکا و ظرف مناسنہ در . (المکیسہ) : ذکا و ظرافت خصوصندہ مغالبہ ایلمک ، یعنی زیادہ ک ادعا ایلمک مناسنہ در . (قاموس ترجمہ سی ، ۱۲۵۰ طبعی ، جلد ۲ ،